

DELAVSKA FEDERACIJA SE NOČE POBOTATI S C.I.O.

PREDSEDNIKU TIPOGRAF. UNIJE KI JE OBENEM TAJNIK C. I. O., NE DOVOLE VSTOPA V DVORANO

William Green dolži Lewisov odbor neodkritosti. — Howard je bil zavržen kot delegat International Typographical unije. — "Green ima demokracijo samo na jeziku, v praksi se pa ne zmeni zanjo." — Voditelji Federacije naj bodo možje, ne pa s sovraštvom prežeti politiki.

Iz Denverja, Colo., poročajo, da je konvencija Ameriške delavske federacije zavrnila poziv Lewisovega odbora za sklicanje skupne mirovne konference. Poziv je bil sestavljen na konvenciji C. I. O. v Atlantic City ter brzojavno poslan Federaciji.

DENVER, Colo., 13. okt. — Ameriška delavska federacija je sinoči zavrnila predlog Lewisovega odbora za industrijalno organizacijo za sklicanje mirovne konference, ki naj bi se je udeležili zastopniki obeh nasprotujočih si organizacij. — Predlog je v imenu konvencije zavrnil predsednik William Green.

Malo prej je konvencija odglasovala, da Chas. P. Howard, predsednik International Typographical unije, nima vstopa v dvorano.

Lewis je predlagal naj bi poslali na mirovno konferenco obe stranki svoje zastopnike in sicer vsaka po sto. Green je izjavil, da je ta predlog neodkritosrčen in da ni bil stavljen v dobri veri.

— Mi imamo trajen odbor treh članov, — je pojasnil Green, — ki še dolgo čaka, da bi se sestel s sličnim odborom C. I. O. Nasprotniki pa predlagajo, naj pošlje vsaka stranka sto članov. Mi vztrajamo pri našem prvotnem sklepu, ki se nam zdi zelo praktičen.

— Za sestanek nismo stavili nobenih pogojev, dočim stavijo naši nasprotniki pogoje, ki naj bi bili izpolnjeni, še predno bi se poganjaja pričela.

— Vrata naše organizacije so še vedno odprta, in vsaka skupina C. I. O. se lahko neovirano vrne.

Glede Charlesa P. Howarda, predsednika International Typographical unije, so se vršile precej vroče debate, če naj bo priznan za delegata ali ne. Howard, ki je obenem tudi tajnik Lewisovega odbora, je že vnaprej vedel, da ne bo priznan. — To je dokaz, — je rekel pozneje, — kakšna demokracija in kakšna volja večine vladata na konvenciji. Green ima vedno na jeziku demokracijo in voljo večine, v praksi pa teh načel ne priznava.

ATLANTIC CITY, N. J., 13. oktobra. — Lewisov odbor za industrijalno organizacijo je danes pozval Ameriško delavsko federacijo, naj se njeni zastopniki sestanijo z njim v svrhu posvetoovanja, kako bi bilo mogoče dobiti pot in način za skupno delovanje.

— Lewisov odbor, — je bilo rečeno v brzojavki, — je v zadnjih dveh letih dokazal, da so njegove temeljne smernice (industrijalni unionizem) bistvene važnosti za organiziranje delavstva.

John L. Lewis je precej dolgo poslušal debato, če bi bilo umestno sodelovati z Delavsko Federacijo ali ne, nasposled je pa vstal in rekel:

— Voditelji Federacije lahko naše vabilo sprejmejo ali pa zavrnejo. Vsa odgovornost bo padla nanje. Prav je, da smo povabili Federacijo k sodelovanju. S tem vabilom je pa tudi izrečena zadnja beseda. Od njih je odvisno, če hočejo mir ali vojno. Mi jim ponujamo mir. Pota miru so za vse ljudi najboljše. Upamo, da so voditelji Federacije preudarni državniki, ne pa zagrizeni politiki.

Japonski napad na angleške diplomate

STAVKARJI SO SE VRNILI IZ PREMOGOROVA

Gov. Earle je šel dvakrat v rov. — Stavkarji se je pogajal nad eno uro. Rovi bodo zopet pričeli obratovati.

COALDALE, Pa., 13. okt. — Potem ko je governor George H. Earle dvakrat šel v 1252 globoki rov, kjer je prigravjal stavkajočim rudarjem, da sprejmejo mir, je prišlo zadnjih 37 rudarjev na površje.

Rudarji, s poraženimi bradami, so ponoči prišli iz rova in so jih njihovi sorodniki in prijatelji z glasnimi klici pozdravili. Z governorjem so se pogajali nad eno uro in so prišli na površje šele, ko je šel governor ob 10.15 zvečer drugič v rov.

Governor Earle je s seboj v rov vzel izjavo predsednika Lehigh Navigation Coal Co. Jesse B. Warrinerja, ki je rudarjem obljubil, da bo ustrezno večini njihovih zahtev, ako pridejo iz rova.

Governor je rudarjem v slaboprazvnem rovu izročil Warrinerjevo izjavo in jim rekel:

— "Ako bom videl, da pri pogajanjih ne boste dobili pravičnega, bom z vami, toda ne bom z vami, ako ne boste pravični."

Po kratkem posvetovanju so stavkarji sprejeli Warrinerjev predlog, po katerem bodo plačani po množini izkopane premoga, mesto na podlagi dnevne plače. Pod tem pogojem bodo na dan zaslužili od \$12. do \$15. mesto dosedanjih \$6.78.

COALDALE, Pa., 13. okt. — Lehigh Navigation Coal Co. čije rovi v dolini Panther Creek reče so bili zaprti, ker je zastavkalo 7000 njenih rudarjev iz solidarnosti do 43 rudarjev, ki so zastavkali, se pripravlja, da jutri zopet odpre vse svoje rove.

Medtem ko je 38 rudarjev, ki so stavkali skoro en teden 1252 čevljev pod zemljo, mirno spal v svojih posteljah, je premogarska družba poslala v rov št. 8 delavce, da ga pripravijo za delo.

S stavkajoči rudarji se bodo najprej nekoliko odpeli in se bodo vrnili na delo v dveh dneh. Stavkarji ne izgledajo slabo, toda se morajo odpeliti v normalnih življenjskih razmerah.

ARETACIJE POLJSKIH FAŠISTOV

VARSAVA, Poljska, 13. okt. — Policija je aretirala 70 članov raznih poljskih fašističnih skupin, največ pa članov falange. Vsi so obdolženi, da so vprizarili proti židovski izgrede.

UMOR NE BO IMEL USODNIH POSLEDIC

Nek Armenec je ustrelil konzula Marrinerja v Beirutu. — Ni mu hotel dati ameriškega vizuma.

BEIRUT, Sirija, 13. okt. — Nek Armenec je pred ameriškim konzulatom ustrelil ameriškega generalnega konzula J. Theodora Marrinerja, ker mu konzul ni hotel dati ameriškega vizuma za potovanje v Zdr. države.

Morišee Mejarlić Karajan je po umoru hotel pobegniti, toda ga je konzulov šofer prijel.

Karajan, ki ima svojo družino v Združenih državah, je poličiji priznal, da je konzula ustrelil zato, ker mu ni hotel dati vizuma. Konzula je ustrelil navzlic temu, da ga ni nikdar videl, zato, ker je bil prvi uradnik ameriškega konzulata.

Konzulu Marrinerju je bilo znano, da Karajan ni duševno popolnoma zdrav ter mu zato ni hotel dovoliti vizuma.

Marriner, ki je bil star 45 let, je veljal za najspodobnejšega ameriškega diplomata, ter je izborni poznal politične razmere v vzhodnih državah. Njegovo truplo bo prepeljano v Združene države.

WASHINGTON, D. C., 13. oktobra. — Uradni Washington je zelo potrjen vladni umor generalnega konzula J. Theodora Marrinerja v Beirutu. Toda zaradi tega ne bo prišlo do nikakih mednarodnih zapletov.

Umor konzula Marrinerja je popolnoma različen od umora konzula Roberta Imbrierja, katerega je pobila ljudska množica 18. julija 1924 v Teleranu v Perziji. Tedaj se je morala perzijska vlada opravičiti in je plačala odškodnino.

Predsednik Roosevelt je na časniškarski konferenci izrazil svoje obžalovanje nad umorom konzula Marrinerja, katerega je nazival z imenom "Ted".

ŠPANSKI ŠKOF ODSTOPIL GRAD GANDOLFO, 13.

okt. — Papež Pij XI. je sprejel odstop škofa Maeja Mugica v Urrestarazu v Vitoriji.

Škof, ki je naklonjen Bakom, ni hotel podpisati pisma, ki so ga sestavili duhovniki v fašističnem ozemlju in ki obsoja grozovitosti španske republikanske vlade.

MIN. EDEN BO ŠEL NA KONFERENCO

PARIZ, Francija, 13. okt. — Angleški vnanji minister Anthony Eden bo načeloval angleški delegaciji na konferenci devetih držav v Bruslju. Konferenca se bo pričela v dveh ali treh tednih. Ameriško delegacijo bo vodil Norman H. Davis, francosko pa vnanji minister Yvon Delbos.

WINDSOR OGLEDUJE TOVARNE

Edvard se je prepričal, da nemške delavke zaslужijo po 10 centov na uro. — Njegov voditelj ga je trepil po hrbtu.

BERLIN, Nemčija, 13. okt. — Po pregledovanju 'vzorne' R. Stock & Co. tovarne, ki izdeluje razno orodje v Marienfeldu, je Edvard vojvoda Windsorski jedel delavsko kosilo: dunajski zrezek, ržen kruh in fižol. Ob tej priliki se je tudi prepričal, da zaslужijo delavke v tej tovarni 10 centov na uro.

Svojo soprogo je pustil v hotelu ter je pod vodstvom načelnika nemške delavske fronte, dr. Roberta Leya, obiskal tovarno. Tri in pol ure je dr. Ley razlagal vojvodi nazijska načela. Med razlaganjem je dr. Ley vedno trepil vojvodo po hrbtu.

Vojvoda je na svojem potu po tovarni zadel na skupino delavk, ki so jedle predjužnik. Sedele so po strojih in klopeh, vsled česar se je dr. Ley razburil.

— "Zakaj pa ne greste v lepo obednico," jim je rekel. "Tudi imate lepe mize in rok si tudi niste umile."

Nato pa se je obrnil k vojvodi, rekoč:

— "Vidite, vaša visokost, tamle imajo lepo obednico, pa se ji ne morete posluževati."

Dr. Ley pozove nek delavko, da pokaže svoj sendvič, katerega si je vojvoda ogledal.

— "Ali niste srečni?" je vprašal dr. Ley delavke. In vse so mu pritrdile. — "Zakaj se ne smejete?" jih vpraša dalje. In vse se zasmejejo.

— "Vidite," se obrne k vojvodi. — "Pri nas se vsi smejejo."

— "Koliko pa zaslužite?" vpraša vojvoda neko delavko.

— "Stiriindvajset pfenigov," je bil odgovor. (Malo manj kot 10 centov.)

— "To je na uro," hitro priponi dr. Ley.

SODNIKOM SO UKRADLI LASULJE

LONDON, Anglija, 12. okt. — Ko so se danes sestali sodniki najvišjega sodišča, so morali v svojo veliko žalost ugotoviti, da so bile trem sodnikom ukradene velike kodraste lasulje. Ena izmed ukradenih lasulj je veljala \$105. Kdo je bil držatelj, se še ni dalo ugotoviti.

POGODBA JE BILA OBNOVLJENA

PARIZ, Francija, 13. okt. — Danes je bila obnovljena francosko-jugoslovanska pogodba, ki ima značaj vojaške obrambne zveze.

VSLED MEHKEGA TERENA SE OFENZIVA ŠE NI PRIČELA

ŠANGHAJ, Kitajska, 13. oktobra. — Trije japonski aeroplani so bombardirali tri avtomobile angleškega poslanstva, ko so bili na potu iz Nankinga v Šanghaj, 14 milj od Šanghaja. Nikdo ni bil ranjen.

V avtomobilih so se nahajali štirje Angleži, en Amerikane, en Rus in dva kitajska soferja. Avtomobili so imeli razobešene angleške zastave. Zadet je bil samo en avtomobil.

Japonsko vojaško poveljstvo pravi, da je angleško poslanstvo naznanilo, da se bodo trije temni avtomobili peljali iz Nankinga, da pa so japonski letalci, ki so se vračali z bombardiranja Sunkiang, zagledali samo dva rumena avtomobila brez vsake zastave.

Angleški konzul o bombardiranju ni podal nikake izjave, temveč je samo rekel: "Splošno je znano, da so bili japonski aeroplani."

Ob času napada je angleški vojaški atašej S. S. Murray skočil iz avtomobila in legel v blato v rizevem polju. Angleški avtomobili so na potu pobrali ruskega državljana Šahova, tajnika angleškega vojaškega atašaja, ker se je na potu njegov avtomobil pokvaril.

ŠANGHAJ, Kitajska, 13. okt. — Včeraj so se vršili boji skoro pred vrati mednarodne naselbine, ko so Japonci s artilerijo in infanterijo napadali kitajske postojanke blizu severne železniške postaje.

Nek japonski častnik pravi, da se bodo Kitajci naglo umaknili, ko se enkrat prične velika japonska ofenziva pred Šanghajem. Ofenziva pa ni mogoče toliko časa prijeti, dokler se ceste ne posuše. Častnik je rekel, da se ofenziva še ni pričela in da morajo Japonci prej zavzeti Tajjang, 30 milj zapadno od Šanghaja, da bodo mogli napasti Kitajce od zadel.

NANKING, Kitajska, 13. okt. — Kitajsko poročilo pravi, da so Japonci s svojim zračnim napadom, v katerem so izgubili 5 aeroplanov, v Nankingu povzročili le majhno škodo.

Dasi so Japonci vrgli 27 največjih bomb, kar so jih še rabili v Nankingu, je bila ubita samo ena Kitajka, tri osebe pa so bile ranjene. Nobeno vojaško poslopje ni bilo zadeto.

PEIPING, Kitajska, 13. okt. — Japonci, ki prodirajo od Šipjačvanga proti zapadu ob Šipjačvangu-Tajun železnici, ogrožajo Tajuan, glavno mesto province Šansa. Japonci bodo napadli mesto od severa in vzhoda.

Kitajci v Šansiju nimajo dovolj močne armade, da bi se mogla postaviti v bran modernim oboroženim japonskim vojski. Paoting je skoro mrtvo mesto.

Kitajci v Šansiju nimajo dovolj močne armade, da bi se mogla postaviti v bran modernim oboroženim japonskim vojski. Paoting je skoro mrtvo mesto.

Kitajci v Šansiju nimajo dovolj močne armade, da bi se mogla postaviti v bran modernim oboroženim japonskim vojski. Paoting je skoro mrtvo mesto.

ASTURCI BODO SPRAVILI ZLATO NA VARNO

Po vladni odredbi morajo banke spraviti zlato na varnejše kraje. — Ministrstva se bodo preselila v Barcelono.

MADRID, Španija, 13. okt. — Španska vlada je odredila, da morajo vse banke v provinci Santander in Asturiji spraviti zlato zaklade na varnejše kraje. Santanderske oblasti so že bile pogane iz province ter so odnesle s seboj zlato.

V Asturiji pa so boji vedno silovitejši. Asturci so že zapustili predmestja Cangas de Onis, drže pa še vedno sredino mesta.

CERBERE, Francija, 13. okt. — Iz španskih virov prihaja poročilo, po katerih se bodo vsa važnejša ministrstva preselila iz Valencije v Barcelono.

Prvo poročilo je naznanilo, da se bo preselilo samo obrambno ministrstvo, da bodo vojaški uradi bližje vojaškim skladiščem. Največ vladnih ministrstev se nahaja v Kataloniji.

MADRID, Španija, 13. okt. — Fašisti so včeraj zopet bombardirali Madrid in zlasti Vseučiliško mesto. Republikanske oblasti domnevajo, da bo general Franco pričel močan napad na Madrid.

POGODBA MED NEMČIJO IN BELGIJO

BERLIN, Nemčija, 13. okt. — Kanceler Adolf Hitler bo na govor predsednika Roosevelta v Chicagu odgovoril jutri ter bo naznanil, da je sklenil z Belgijo nenapadno pogodbo.

S tem hoče Hitler pokazati, da ima Nemčija samo mirovne namene. Dokazati hoče tudi, da mednarodne brezpravnosti, katero je omenil predsednik F. D. Roosevelt, ni v Nemčiji.

ADVERTISE IN
'GLAS NARODA'

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakner, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and address of above officers:
215 West 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto volja na Ameriko ta	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Advertisement on Agreement
Subscription Yearly \$5.00

"Glas Naroda" lahja vsaki dan izvenit nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 215 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

BOJ ZA NEMŠKE KOLONIJE

Adolf Hitler se je odločil, da se bo poslužil sedanjega svetovnega položaja in je mnenja, da je sedaj čas najbolj ugoden, ker si boste Anglija in Francija zaradi Mussolinijeve agresivne politike v Sredozemlju želele pridobiti prijateljsvo Nemčije ter bo prišel z veliko agitacijo za vrnitev nekdanjih nemških kolonij.

Po versailleskem miru so si nekdanje nemške kolonije razdelile Anglija, Francija, Belgija in Japonska. Japonska je že svečano razglasila, da se nekdanjim nemškim otokom v Pacifiku, nad katerimi je prejela mandat od Lige narodov, nikakor ne mara odpovedati, četudi ni več v Ligi narodov. V Angliji je vedno večje nasprotje, zlasti pri torijih, da bi Anglija vrnila kolonije Nemčiji.

Hitler pa je na nazijem kongresu v Nuerenbergu naenkrat zahteval, da so kolonije Nemčiji vrnjene. Tedaj je Hitler tudi obljubil, da Nemčija nato ne bo zahtevala nikakršnega ozemlja, ako so ji kolonije vrnjene. Tudi na kmetskem zahvalnem dnevu na gori Bueckeberg se je Hitler dotaknil kolonijanske vprašanja.

Iz zanesljivega vira prihaja tudi poročilo, da je Mussolini ob priliki svojega obiska v Nemčiji Hitlerju in drugim nemškim državnikom obljubil, da bo Italija podpirala Nemčijo v njenih zahtevah po kolonijah. Nekateri nemški listi trdijo, da bo Hitler v bodoče imel še mnogo govorov, v katerih bo zahteval kolonije in ne bo miroval toliko časa, dokler Nemčija ne dobi kolonij.

Neki uradnik nemškega zunanega urada je rekel: "Hitler pa zaradi kolonij ne bo šel v vojno. Za to je preveč prevdaren. Omejil se bo, samo na to, da bo povdarjal pravico Nemčije do kolonij ter bo apeliral na vest sveta. Vse govorjenje o priznanju enakosti Nemčije je nespametno, dokler ostane trditve v versailleski pogodbi, da Nemčija ni sposobna upravljati kolonij. Svet se mora sprijazniti z dejstvom, da se Hitler in Mussolini pri vsakem političnem koraku med seboj podpirata. Oba želita sporazum z Anglijo, ker veta, da bo to dovedlo do boljših odnosov s Francijo."

Uradnik zunanjega urada je nato rekel, da Nemčija celo Evropo preplavlja z umetnimi industrijskimi izdelki, ako ji ne bodo kolonije vrnjene, ter bo surovine iz kolonij pripravila ob vsako ceno.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Ameriške sodnije in njihova pravica.

II.

Ameriška sodišča me vedno spominjajo na tiste stare gradove po Evropi, ki izgledajo kakor iz skal izdolbene votline. Vse je tako nekaj težkega, murzlega, masivnega, pa naj bo že novo ali staro poslopje. Sodne sobe so zopet vse po enem kopitu. Tri stene brez oken, en vhod za ljudi. Tam kjer sedi "njihova čast" so pa ena ali dva vrata.

Ljudje ki prihajajo v sodno dvorano, se tako plašno ozirajo kakor živina v čistiškem "stockjariu." Brez vsakega razloga na obrazu, oči steklene, ki se skoro nikdar ne zapirajo, da jim je nič ne uide, obrazi pa kakor notranje tri ali štiri stene. Vse je nekam rumenkasto in brez življenja.

Človek jih opazuje in se mu nehoti zasmilijo. Česa neki iščejo tukaj? Pravice? Hm, pravice. Ali pride sploh kdaj v sodno dvorano ameriški? Včasih, ampak v posebni obliki. Če bi primerjal njeno obliko pšenici zrnju, bi rekel, da pride in sicer v obliki, kakor bi dva bušlja drug na drugega prevrnili. Potem so pa stebe: jeklo, železo, cement in vse, kar je na svetu močnega in trdnega. Razkopavajo jo in razstreljujejo, toda redkokdaj pridejo do nje — do malega zrna z mogočnimi ovitki.

Človek bi mislil: pravica, hčerka božja — vse se ji klanja, vse umika, vse ji dela prostopot. Tako je jasna in vidna, kakor luč pod nadstropom. To je seveda po naši navadni človeški sodbi. Po ameriških zakonih pa je skrita in zastražena, da nikdar ne vidiš njene jasne oblike. In zato ne pravijo zastoj v Ameriki: pravica je draga.

Sodna dvorana napravi iz vsakega leva navadno, krotko jagnje. Ljudje sede trdno, kakor da so izgubili pol življenja. Z očmi love drug drugega in izkušajo uganiti, po kaj je prišel ta, po kaj oni.

Vse je brez življenja. Le advokate se čutijo bolj domače. Ti švigajo sem in tje, se pozdravljajo, prekladajo taške in vsaj vsakih pet minut gledajo na uro. Advokatski čas je drag. In ne pravijo zastoj in stari domovini, da advokat samo tedaj zastoj zine, kadar mu meso pada z vilice.

Ko se odpro posebna vrata, vdari mežnar s kladivom po mizi, da se vse strese. In "njihova čast" zavije iz svoje private sobe za uradni kateder. Pride seveda še tista običajna fraza: Hear ye, hear ye, hear ye — s čimur se otvori razprava.

Sodnik je kakor Bog oče, in ne človek, kakor ti in jaz. A ne samo to. Zraven njega ne spadajo drugi več med ljudi. Vse je tako majhno napram njemu. Človek ga nehoti gleda in gleda, misleč, da se posveti vsaj kak si jaja krog njegove glave. Preštudira mu oči, lase, obraz — vse je jako človeku podobno, a vendar ni človek. Je sicer človek, ampak tako globoko ekrit, kakor pravica med dvema bušljema.

Okrog njega je do pol duca ta uradnih ljudi. Kaj delajo, tega ne vem. Le enega sem si dobro zapomnil: osebnega slugo ali kakor bi rekli no domače: "purs." Ta se nikamor ne gane. Od strani neprenehoma gleda, kdaj pride kak migljaj od "njihove časti." In potem teče, potegne uho z roko prav do sodnikovega nosa, da se ga ne bi bilo treba preveč napejati "njihovi časti."

Oh, in sodniki imajo toliko nevoljnih poročil, skoro vsa-

kih pet minut je poklican "purs" — včasih samo kima, včasih pa tudi kam gre.

Začne se obravnava, ki gre več ali manj vselej po enem kopitu. To se pravi: vse se pozveduje in povprašuje, samo tistega ne, za kar se gre.

Moje izkušnje s sodnjami datirajo od tistega časa, ko sem bil izvoljen glavnim tajnikom Slovenske Narodne Jednote. Bilo je tako: stari blaginjak ni hotel dati blagajne iz rok, pa smo ga tožili. Mislil sem, da pojdemo enkrat na sodnijo, da povemo vsak svoje, pa bo konec. Vsak človek pri zdravi pameti s čutom pravice v sebi bi bil razsodil tako, da naj da blagajno tje, kamor spada.

Ampak v Ameriki je drugače. Šli smo enkrat, dvakrat, petkrat, petdesetkrat in smo bili po šestih mesecih natančno tam, koder smo začeli. Jednota je rabila denar za izplačila — med drugimi je bila tedaj tudi tista velika nesreča v Charry, Ill., pri kateri je izgubilo kak poldrugi duet svoje življenje. In bili so člani Jednote. Ni nam kazalo drugega, kakor sklicati izvanredno konvencijo, da smo prišli do nekakega zaključka.

V spominu mi je ostala še ena druga pravda. Rojaki so se tožili v Chicagu. Šlo se je za besedo: dobičkalnost, o kateri ve vsak človek, kaj pomeni. Drug za drugim smo prihli in predstavljali to besedo a obveljala je prestava nekoga, ki sploh jezika ni znal. In ta je prestavil besedo, kot bi napravil iz besede zaklad-zaklan. Advokat je izpraveval priče, kaj je osek, dopovedek, glagol in drugo podobno, potem pa namigaval porotnikom, kako so zabiti. Mene sicer tega ni vprašal, ampak tudi nisem vedel, kakor ni vedel on, ne tista porota, ki se je zasmehljivo drezala in tudi sodnik ne. To so ravadna slovnična pravila, ki jih človek sproti pozabi. Je tako s tem, kakor s tistimi računji z vtomiki. Sin se je potil in vrtel nad papirjem, čelal se po laseh, grizel si nohte, pa ga vpraša oče, kaj dela.

"Iščem neznanega imenovalca." "Hm, tega smo pa že tedaj iskali, ko sem jaz hodil v šolo. Kaj ga še niso našli?"

Sodnik je torej sprejel napako prestavljen besedo za pravo in v tem smislu tudi počel poroto. In človek je izgubil.

Bil sem vsega skupaj na sodnih — kaj bi rekel? Če štejem tista pota za Jednoto, vsaj šestdesetkrat. In zapazil sem, da ni nikdar dobila pravice.

Tako tudi se danes ne dobi. Tiste pšenično zrno — pravica — ki ga v dveh bušljih privale v sodno dvorano, gre tako ven, kakoršno je prišlo notri.

Ni nobene razlike, ali razvoja sodnik ali porota. Pravzaprav je porota nekaj slabšega, kar malokateri porotnik iznajde iz sodne razprave, za kaj se gre. Porota je bila včasih dobra, tedaj namreč, ko nismo imeli pisanih zakonov. Tedaj ko so prihajali tožniki in tožitelj s pričami, povedali vsak, kar je vedel in znal. Posameznik človek ni mogel vselej videti resnice, kar se ne more zameriti. Človek je včasih kaj bolan, zamisljen ali pa ima kakke zadeve na srcu, ki se mu nehoti vprašati. Če se je zbralo dvaj najst ljudi, jih je vsaj dve tretjini poslušalo in razsodilo tako, kakor so jim je zdelo prav po človeški pameti.

Današnja porota v Ameriki je čisto odveč, ker je sodno poslovanje tako, da človek ne sliši resnice. Advokati mešajo človeka, da danes ne ve več, ali je tič ali miš. Kadar bi imelo priti kos resnice, pa drugi odvnetik ugovarja. Tudi če so priče tako dobre in pošteno, ne pomaga dosti. Navaden človek pove resnico z navadno besedo, če se ga pusti, da govori. Pridejo pa advokatska vprašanja, ki so primeroma takole:

"Ti, ki si večkrat v življenju videl, kako se ljudje pre-

tepajo in bil mnogokrat tudi sam sovedeležen, ti, pravim; ti, ki si imel že različne truble na levo in desno, ti, ki sam priznavaš, da oči čisto varajo človeka in so mnogokrat tudi tebe — kako moreš reči ti pri popolni zavesti, da te niso tudi tedaj varale oči, ko si bil, kakor sam praviš, tri korake vstran, kakor moraš tukaj pred sodnijo nastopati kot priča temu človeku?"

Priča ne ve, kaj bi odgovorila na to vprašanje. Trenutek kasneje zavpije odvnetik: "Govori, da te sodnija sliši."

Priča začne nekaj razlagati, a komaj izpregovori par besed, ko ponovno zahrešči odvnetik: "Odgovori z da, ali ne."

"Priča," pa opozarja sodnik, "odgovori na odvnetikovo vprašanje samo z da ali ne."

Na tako vprašanje ni mogoče seveda odgovoriti z da ali ne. Priči postaja zmiraj bolj vroče, nazadnje se izvije: da, ali ne, kar že pride prej na jezik.

Ne rečem, da sem tudi sam kot porotnik vselej razsodil takole, kakor je bilo po pravici. Kdor hoče namreč pravico govoriti, mora najprej poznati resnico. In če te ne izveže vprašati pa nimaš pravice — pa končaš zadevo, samo da je končana.

Na tem svetu so bili najprej ljudje, dolgo ljudje, potem so si napravili zakone z namenom, da jim služijo, da jim pomagajo. Ampak ne v Ameriki. Tukaj gremo tako s pravico, kakor da so zakoni od nekdaj na svetu. In sodnija ni za drugega, kakor da ljudi predeluje, da so tako, kakor pišejo zakoni. Zato slišiš tolikokrat v življenju: obey the law — ubogaj zakon, ravnaj se po njem.

Na videz se zdi to dobro in pametno. Kdor pa malo premisli, se kmalu prepriča, da so te besede največja oslarija, kar je more biti v javnosti. Ubogaj zakone ljuba duša, kdo ga pa pozna? Ali sodniki? Ali odvnetiki? Govorim zdaj o takih ki so zmiraj v tem. Mi imamo federalne, državne, mestne, okrožne in druge zakone. Vseh skupaj bo menda blizu pol milijona. Če bi jih hotel kdo prebrati, bi moral živeti vsaj tristo let. Pa še potem bi ne vedel dosti o njih.

Kako naj zdaj navaden človek pozna in uboga zakon? V navadnem življenju se sicer nikdar ne povprašuje, kaj in kakor je zakon. Vsaj človek ne, ki gre svojo pot po svojem najboljšem prepričanju in prevdarnosti. Vsak dan pride na proti na dueate stvari, o katerih je treba, da jih presodi. Kako pa? Na podlagi zdrave pameti in življenjskih izkušenj. Američani pravijo temu: common sense. Ampak pisani zakoni ne poznajo tega.

Pogovarjal sem se nekaj z nekim odličnim odvnetikom o zadevi nekega človeka. Pravil sem mu, da je njegov korak mogoče kak prestopek pisanega zakona, ampak da on vedoma ni napravil ničesar slabega in tudi ni povzročil nobene škode. Delal je po svoji vesti in ta mu ne očitja ničesar.

"Ja," mi pravi, "to je ravno tista zadeva, ki spravi največ ljudi v nesrečo. Pošten človek dela po svojem prepričanju, ne ozira se na zakone. In zgodi se, da nevede prelomi tega ali onega, pa je zašit. Vidiš, je tako: niso zločinci tisti, ki polnijo ameriške ječe, ampak taki ljudje, kakor pripoveduješ ti o njih. Veš, zločince pozna zakon, ve tudi, kako se ga je

treba ogibati in zato je malo-kdaj v pasti."

Včasih so rekli v starem kraju, da vsak, še tako pobožen človek greši devetkrat na dan. Nekaj podobnega bi se reklo lahko v Ameriki. Namreč da vsak še tako pošten in vester človek prelomi na dan najmanj devet zakonov. Najbrž pa tudi več. Vsaj smo tako zapleteni v razne zakone, da nikdo ne ve več, kaj je prav in kaj napak.

In ker ne vemo, so naša sodišča skrivnost, katere nikdo ne razume. V eni in tisti stvari se sodi tukaj tako, tam drugače. Po tem pa ribamo proti najvišji sodniji, koder leži devet nezmožljivih. Ti razsodijo vselej prav. Kdor dvomi o tem, naj se samo ozre na boje nasega predsednika z najvišjo sodnijo. On in vseh tistih šestinajset milijonov državljanov smo v napačnem — devet starih mož, ki ne vedo več, kaj je življenje, kaj svet, so pa v pravem. Tak boj je bil zanje, kakor bi bili očetje vsega naroda — pa so le ljudski "kseli."

Zakaj ljudstvo jih plača in še dobro. Zato noče noben niti umreti več.

To čašenje zakonov in sodnikov se človeku zdi že trapasto. Med odmorom sem se nekega dne izprehajal po širokem sodnem hodniku. Bil sem skoro sam. Poleg mene bi bilo šlo lahko še na vsako stran pol duca ljudi.

Kar začutim eno močno roko na rami in za njo glas: step aside for your honor — stopi na stran za njihovo čast. O, zrem se in vidim sodnikovega "purs", tri korake za njim pa sodnika samega. Nekaj majhnega, suhljatega je bilo, pa ne, da bi šlo, kakor drugi ljudje, da bi šlo, kakor drugi ljudje, zraven mene, ko je bilo povsod dovolj prostora. Nak, baš po tistih stopinjah, kakor moj korak. Če bi se bila "njihova čast" valila, kakor val po brazdah, bi nič ne rekli. Ker je pa hedil po dveh nogah, kakor mi drugi, pa res ne vidim vzroka, zakaj sem se moral odmakniti jaz. Pravijo sicer, da smo v Ameriki vsi "glih," pa najbrž ne velja to več za sodnike.

Pravica je v Ameriki skrita, da se redko more do nje. Zraven je pa tudi draga, zakaj predno se sodna dvorana odpre za ta ali oni slučaj, je par desetkov stroškov in to brez odvnetikov. Zato revež nima pravice v ti deželi.

Čudno je tudi, da si človek ne more iskati pravice: Najeti moraš advokata. On govori in misli zate, seveda za denar. Zakaj zastoj ni nič.

Večkrat premišljam našo ljubo Ameriko, kako se vedno bolj pogreza v svoje zakone. Za vsak človeški prestopek je zakon. Kaj je prestopek, je pa spet uganjka. Kar se sme v enem kraju, je v drugem prepovedano.

A ne samo to. Leto za letom nas obkladajo z novimi postavami. Tako gredo vsi naši problemi v večje mreže in volje. Toda ni drugega, kakor če bi kdo prijel eno res mogočno metlo in z njo počistil vse, kar imamo danes med nami. Potem naj bi se iznova napravilo nekaj takih zakonov, ki bodo res služili ljudem pri reševanju njihovih problemov, ne pa tako, kakor je danes: ko mora človek služiti zakonu.

Vsaj pravim: če ni truba na svetu, si ga pa ljudje sami napravijo.

"GLAS NARODA"
pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

Peter Zgaga

Kaj je lepota? Menda ne zna nitič prav odgovoriti na to vprašanje.

Da bo pa odgovor nekoliko lažji, bom vprašal: — Kateri ženski obraz je lep? Ker pa tudi v tej presoji nisem strokovnjak, bom navedel odgovor nekega znanega poznavalca ženske lepote, ki baje ve, kaj govori.

— Pri lepem ženskem obrazu, — pravi dotičnik, — mora biti med koncem nosu in koncem brade ista razdalja kot med koncem nosu in točko, kjer se stikajo oziroma se imajo stikati obrvi; razdalja med ušesi mora biti ista kot razdalja med brado in temenom; širina ust se pri smehu ne sme povečati; razdalja (ravna črta) med notranjima koncema oces ne sme biti večja kot je dolgo oko; vrh ušes ne sme biti višji kot so obrvi; nos sme štrleti iz obraza samo tri četrte inča.

Tako, dekleta in ženske, zdaj pa mero v roko in se premerite, pa boste vedele, če ste lepe ali ne.

V nekem veseličnem programu, ki sem ga nedavno čital, bo posebno 5. točka zelo zanimiva. Glasi se namreč:

"Oh, kako krasno je življenje!" s sodelovanjem Miss A. L.

Časopisje poroča o mladi Parižanki, ki se je nedavno poročila s postarnim bogatim možem. Mož je nenadoma umrl. Ljudje so začeli šepetati, in oblasti so uvedle preiskavo.

Dognale so, da se je hotela mlada ženica iznebiti svojega nadložnega soproga, da bi podvedovala po njem vse premoženje.

In res se ga je iznebila. V moko je natresla arzenika in mu spekla piškote iz te mešanice. Mož je jedel in umrl. Komisija je dognala v njegovem želodcu sledi arzenika.

Po mojem skromnem mnenju arzenik sploh ni bil potreben.

Popolnoma bi namreč dosegla zaželjeni cilj s samimi piškoti brez arzenika.

V državi New York je stroga postava, Sullivanova postava se ji pravi, ki prepoveduje nošenje orožja. Noben Newyorčan ne sme imeti brez dovoljenja doma ne puške ne revolverja.

Nedavno je v Brooklynu počilo. Škode ni bilo nobene, samo počilo je.

Policisti seveda takoj na delo.

— Kdo ima revolver? Kdo je streljal z njim?

Šli so od hiše do hiše in spraševali stanovalec. Marsikomu so tudi stanovanje prevrgli.

Stopijo tudi v dom našega rojaka (bivšega newyorškega slavnika) in začno polahkati: — Ovađeni ste bili, da imate v svojem domu smrtonosno orožje.

Rojak pa, da ne in ne. Da ni še nikdar imel nobenega orožja v rokah in da ga tudi v stanovanju nima.

Policist je pa vztrajal precej resno in odločno: — Jaz pa vem, da imate neke spravljeno smrtonosno orožje.

In že je začel brskati po kvartirju.

— Stojte! — ga je prekinil rojak. — No, se pa vdam, naj pa vaša velja.

Nato se je obrnil k svoji ženi ter ji mirno in pokorno rekel: — No, stara, pa pokani go-spodu jezika.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.05	Lir 300
\$ 11.65	Din. 500	\$ 28.58	Lir 500
\$ 23.30	Din. 1000	\$ 57.15	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 114.30	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodal v dinarjih ali lirah dovoljume se boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za uplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10. — " "	\$ 10.50
\$ 15. — " "	\$ 15.75
\$ 20. — " "	\$ 21.00
\$ 25. — " "	\$ 26.25
\$ 30. — " "	\$ 31.50
\$ 35. — " "	\$ 36.75
\$ 40. — " "	\$ 42.00
\$ 45. — " "	\$ 47.25
\$ 50. — " "	\$ 52.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

215 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

naj nakazuje pri pošiljateljnih okrožjih vito (napitnik ali, dvanta, študi) dinarjev odzema lir, kajti tako izplačila ne najhitreje izvirajo, poleg tega, je po pošiljanju nekaterih vrst tudi razpisano SLOVENIC PUBLISHING CO. (Frank Sakner) določila.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

VESELICA NA OSMI V NEW YORKU

Prihodno nedeljo 17. oktobra, bo zopet veliko veselja v cerkveni dvorani na Osmi cesti v New Yorku. Kdo bo nam naredil to veselje? Oltarno društvo fare sv. Cirila. Nam je treba omeniti samo besede "Oltarno društvo", in vsak Slovenec v našem velikem mestu bo takoj vedel, da bo prijetno. Kolikokrat so nam naše vrle žene napravile veselo veselico in potrebno razvedrilo. Skoraj vsak, ki je kdaj se udeležil teh veselja, je bil zadovoljen.

In tako bo tudi to nedeljo. Veselica se začne ob 5. uri popoldne, takoj po pobožnosti v cerkvi, ki bo ob 4. popoldne. Imele bodo "coffee-klatch". Vsak dobro ve, kaj je to, ker imamo to pri nas vsako leto. To pomeni, da bodo žene imele na razpolago okusno potico, krofe, flancate in dobre torte.

Se razume, da bo vsak lahko dobil tudi dobre kranjske klobase, šunka itd. V eni besedi, kuharicam ni treba skrbeti za nedeljsko večerjo, kar pripelje te celo družino v cerkveno dvorano, ker po vsega dovolj. Ko se boste enkrat dobro najedli, boste pripravljeni za ples.

Prijazno vabimo vse naše rojake v New Yorku, Brooklynu in okolici na to veselo prireditve, da se skupaj veselimo, kakor smo že večkrat na Osmi. Posebno še vabimo tiste, ki jih že dolgo nismo videli na Osmi, tiste, ki so morda že pozabili, da imamo mi Slovenci svojo lastno faro v New Yorku. To veselico priredimo najprej za vas, obenem pa pomagamo naši slovenski fari. Vsi ste dobrodošli!

Rev. E. W. Gabrenja, župnik.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Johnstown, Pa. je umrl Fr. Krajec, star 48 let in doma iz Rakeka na Notranjskem, Zapuša družino.

V Triadelphia, W. Va., je bil pri delu pod zemljo ubit Ignac Debeve, star 51 let in doma iz Bočne pri Poljanah nad Škofjo Loko. Bil je samec in v Ameriki zapuša dve sestr.

V nedeljo zvečer je preminul v St. Alexis bolnišnici v Clevelandu rojak John Godec, star 49 let. Doma je bil iz vasi Lože, fara Krka. V Ameriki je bival nad 33 let.

V Clevelandu je preminul L. Zakrajšek v starosti 49 let. Bolehal je par let. Pokojni je bil doma iz fare Rob pri Velikih Laščah, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905, v Pueblo, Colo.

ZLATKO BALOKOVIČ

Vodstvo The Cleveland Orchestra sporoča, da bo imel glavni jugoslovanski virtuos Zlatko Baloković v Clevelandu dva koncerta, in sicer v četrtek 24. februarja in v soboto 26. februarja 1938. Pri obeh koncertih bo igral najnovejšo ustvaritve na glashenem polju. Tekom svojega bivanja v Clevelandu bo Baloković s svojo soprogom Adele Prentis Hughes, podpredsednice "The Musical Arts Association." Baloković se nahaja že v Združenih državah, kjer ostane do 1. marca 1938. Potem gre na evropsko turnejo, kjer bo gostoval do 1. junija. Dne 18. in 19. novembra se bo nahajal v Chicagu, dne 6. decembra v Milwaukee, dne 20. in 21. januarja v Los Angelesu.

V soboto večer je preminula v Clevelandu Ivana Kranje, stara 50 let, soproga Franke Kranje. Bila je doma iz vasi Strahomer pri Tomišlju, blizu Iga, ter se je po očetu pisala Pikovnik.

V Women's bolnišnici v Clevelandu je preminula dobro poznana Mary Sodja, rojena Kuhel, stara komaj 30 let. Rojena je bila v Clevelandu.

Dne 24. sept. je v bolnišnici v Woodward, Iowa, umrl Anton Martinčič, star 60 let in rojen v Očizli v Istri. V Ameriki je bil 28 let in tu zapuša ženo, sina in dve vnukinji, v staro domovini pa hčer.

NESREČA V COLORADSKEM ROVU

Frank Kemperle v Hastings, Colo., se je ponesrečil pri delu v rovu. Zlomilo mu je nogo nad kolonom in ima tudi notranje poškodbe. Nahaja se v bolnišnici v Trinidadu, kjer ga rojaki lahko obiščejo. Kemperle je doma od Kamnika na Gorenjskem.

OPERA V NEW YORK HIPPODROME

New York Hippodrome Opera Company vprižarja opere skoro vsak dan v Hippodrome na 43rd St. in 6th Ave., po ljudskih cenah od 50c do \$1.

Prihodnje predstave bodo:

Cavaleria Rusticana in Pagilici, 16. okt.
Mefistole, 17. oktobra
Barber of Seville, 23. okt.
Forza del Destino, 24. okt.

VABILO, na

Veliko SLAVNOST in KONCERT

V PROSLAVO 40 LETNICE

Društva Sv. Frančiška, šte. 46, K. S. K. J., KI SE VRŠI

V NEDELJO, 31. OKTOBRA 1937

Dopoldne ob 10 uri: SLAVNOSTNA SV. MAŠA V SLOVENSKE CERKVI NA OSMI CESTI V NEW YORKU

Popoldne ob 4 uri: VELIKI KONCERT V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU, 233 IRVING AVE., BROOKLYN, N. Y., S SODELOVANJEM VEČ SLOVENSKEH DRUŠTEV

VSTOPNINA 40 CENTOV ZA PRIJAZNO UDELEŽBO SE PRIPOROČA — ODOBOR.

ODLIKA SLOVENSKEGA DIJAKA.

Joseph Ovea ml., v Springfield, Ill., je zadnje dni prejel

nagrado kot najboljši atletik v srednji šoli Feithans in to mu je pomaglo, da je bil poslan na univerzo države Mississippija študij prestoj.

NAS NARODNI VRT NAPREDUJE

Da ostane tudi izven Clevelanda zanimanje za naš narodni vrt, je potreba od časa do časa sporočati onim, ki čutijo narodno in ki se vesele, da kot narod v Ameriki napreduje.

Kar ni mogoče marsikje drugod v tem oziru, je mogoče v Clevelandu. O našem vrtu in o narodni zavesti se je že mnogo pisalo. Mnogi se zanimajo tudi drugod za clevelandsko metropolo in radi čitajo o našem napredku. Vesele se, če slišijo, kako se v narodnem oziru gibljemo.

Zadnji hpar let smo v Clevelandu Slovenci prekosili vse druge narodnosti v tem oziru. To so nam priznali veliki ameriški dnevni časopisi, radi tega se prav radi še sami malo pohvalimo, in kdo bi se ne?

Moj namen je sporočiti o napredku našega narodnega vrta,

ki se baš sedaj bliža dovršitvi. S tem seveda ni rečeno, da bo vrt istočasno tudi plačan, ko bo dodelan. Vrtar, ki bo izvršil delo dva tisoč in pet sto dolarjev, bo nas počakal, da bomo polagoma plačali.

Mnogo je takih, ki pravijo: "Naredite, pa bom dal, ko bom videl kakšen bo." Prav nič se ne smemo pritoževati nad našimi ljudmi. Prav radi in z veseljem prispevajo, saj vedo, da je v tak namen prispevati vsakemu v čast in v veselje.

Vrt bo po vrednosti, kar se je zanj potrošilo, presegal stotisoč dolarjev. Pri tem bo pa narodova last, Vrt bo prav tako delal čast našim ljudem drugod, in ko bodo prihajali v Cleveland, ga bodo z veseljem ogledovali in priznavali, da so bile te vrstice po pravici napisane. V dokaz, da imamo vrle in zavedne Jugoslovane, naj služi to pismence:

"Čenjeni rojak: — Tukaj ti pošiljam ček za \$5.00 v podporo za Jugoslovanski kulturni vrt. Kot predsednik Jugoslav-American Citizen's Cluba sem apeliral na odbor, da se da nekaj v dar, in bilo je odobreno. Ob drugi priliki kaj več. Naše članstvo z veseljem odobrava vaše delo, ki je ponos vsem Jugoslovanom. — Mike Popovich, pres. So. Chicago, Ill.

Živela tak zavednost! Živeli pravi Jugoslovani!

A. Grdina, predsednik.

TAMBURAŠI NA RADIO

Brooklynski Tamburaši bodo igrali na radio postaji W. J. Z. ob 9. — 10. dopoldne (Children's Hour) v nedeljo, dne 17. oktobra.

MILWAUŠKE VESTI.

V okrajni bolnišnici se nahaja rojak Anton Grosser, ki je bil operiran na želodec; dalje se tam nahajajo rojaki Kranje, Volušek, Vidmar, Mrs. Kosec, Klemenčič in Miss Kodrič; Ana Klobučar leži v bolniški postelji doma.

Poroke: Math Barborič in Elizabeta Klančnik ter John Videgar in Florence Hildebrandt.

V Sheboyganu sta bila poročena dva para: George Tetschlag in Helena Smerke ter Viktor Repenšek in Gena Virant. UBIT V NESREČI.

Iz McKeesport, Pa., se poroča, da je bil tam ubit od avtomobila Joe Pustotnik. Dona je bil iz vasi Poglet, pri Moravčah. V Ameriki zapuša hčer in dva brata.

NAZNANILO

Naznanjem vsem rojakom na Chisholm in okolici, da sem odprl —

TRGOVINO Z ZLATNINO

Popravljem tudi ure in vse, kar spada v zlatarsko obrt. Pobiram tudi naročnino za "Glas Naroda".

Jos. Lukanich
203 S. Second Ave.,
Chisholm, Minn.

MLIN

Piše Ločan

NAZADNJAKI.

V namenu, da povzroče nadaljni zastanek v delavskih predlogih in postavah, se konservativci ne plašijo ničesar in nobena nesramnost jim ni preogabna.

Spretno so dvignili KKK masko pred očmi ameriškega naroda in očrnilo sodnika Blacka v toliki meri, da je njegova sedanjost skoro popolnoma omeglila. Ko jim je to maščevanje skoro uspelo in so sodnika Blacka plačali z obrestmi vred za delo, ki ga je vršil protinjim in za delaveca, gredo še kar naprej po previdno začrtani poti in bodo dokazali v številkah vse, samo da oslabe delaveca in malega kmeta. Zdaj pa bo prišla na vrsto druga trditve, in ta bo, da manjka izvežbanih delavcev. Namen te poteze bo dokazati Ameriki, da če se delavske ure skrajšajo, potem bo to na račun industrije, ker industrija ne bo mogla obratovati z neizučeni močmi.

Vse to bo dokazano v številkah tako prepričevalno, da bodo še advokati, ki bodo zlekli ta bluff skupaj, sami verjeli.

Trgovska zbornica Združenih držav, botra tovarnarjev in druge industrije, ima za eno najvažnejših nalog skubiti tisti element, ki prodaja svoj čas za denar, in svetovati svojim članom, kako skubiti in skozi katere luknje je mogoče uiti, da se izogne postavi.

Drago plačani advokate so tam in izvedenci vseh vrst, ki si ubijajo glave in računajo kako spraviti mačka v žakelj, in ta maček je organizacija, organizator in organizirani delavci. Z neorganiziranimi tako delajo kot se jim ljubi.

Obdolžba sodnika Blacka je tragična zato, ker si veliko ljudi predstavlja KKK takega kot je bil namreč: močno teroristično organizacijo. Resnica pa je, da ni KKK niti sonea nekdane organizacije. Če se vpogleda dejstvo, da je KKK v New Yorku hotel podpirati nekega kandidata — katolika in konservativca, potem se ve, da KKK in konservativci delujejo skupno na vso moč, da ubijejo napredek in napredne ideje.

Dasi je mogoče nekaj resnice na obdolžitvi proti Blacku, vendar pa ni nič presenetljivo, če bodo šli do konca, da dobe Blackovo kožo, zato ker se jim je izneveril in ni hotel delati na njihovo povelje. Menda bo vsakdo priznal, da dejstva govorijo mnogo glasneje kot pa natelevanje in blatenje, pa če potolevati KKK ali pa konservativci. Obema je približno enako za delaveca.

SMRTNA NESREČA V WYOMINGU.

Te dni je bil pri avtomobilski kolizi v Diamondville, Wyo. na mestu ubit Anton Rudman, star 25 let in rojen v Ameriki. Zapuša starše, tri brate in štiri sestre.

Slovensko Delavsko Podporno Društvo, ink.

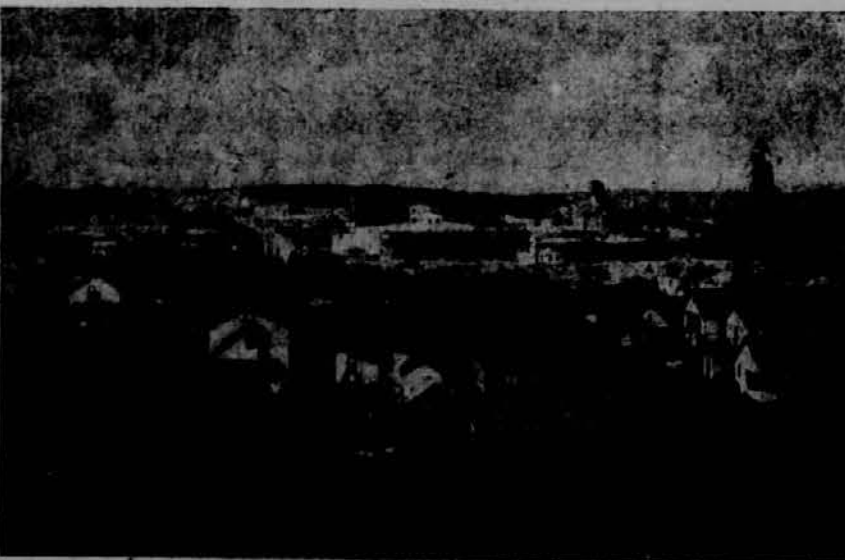
(Slovenian Workmen's Benevolent Society, Inc.)

NEW YORK, N. Y.

ODBOR

Predsednik: FRANK KOŠAK
60-25 Catalpa Ave., B'klyn, N. Y.
Podpredsednik: JOHN HABIAN
404 E. 33 St., New York, N. Y.
Tajnik: JOHN TURKAS, Jr.
406 Elmrod St., B'klyn, N. Y.
Zapisknik: FRANK PADAR
223 Wyckoff Ave., B'klyn, N. Y.
Nadorniki: JOHN KRIZEL
1823 Linden St., Brooklyn, N. Y.
JOHN HABIAN
1287 Greene Ave., B'klyn, N. Y.
FRANK GIOVANELLI
78-30 — 79th St., Glendale, L. I.

Društveno sejo se vrše vsako drugo soboto v mesecu v društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 233 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. — Društvo priredi KAMPANJO ZA PRIDOBIVANJE NOVIH MLADIH ČLANOV in ČLANIC. Kampanja se prične 1. JULIA ter se konča 31. DECEMBRA 1937. — Vsi pristopni člani in članice v starosti od 16 do 35 let, ki bodo pristopili k društvu od 1. julija do 31. decembra, 1937, dobijo povrnjeno pristopnino in stroške za zdravniško preiskavo, če so pri društvu 3 mesece, ostirana plačajo 3 mesečni anuitet.

Pogled na Lakeshore Mine v Kirklund Lake. V tem rudniku je zaposlenih največ Slovencev.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprimer: — 10.9.37

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 9. okt. 1937

Pošljite pravočasno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

V STIRIINSTIRIDESETEM LETU

ŠTIRIINSTIRIDESET LET . . . skoro pol stotletja . . . je pomembna doba za tako pobulikacijo v izseljenskem svetu . . . Težko ga je izdajati posebno v teh časih, ko ni novih priseljencev, stari se pa poslavljajo zavedno. Spominjamo se let, ko smo poslali med naše ljudi osem do deset tisoč izvodov. Tega seveda danes ni več mogoče, navzlic velikemu in splošnem zanimanju za Koledar . . . V depresiji je bilo treba najti načine in sredstva, da so se stroški, ki smo jih imeli s to publikacijo, zmanjšali, ne da bi bila vsebina prizadeta. Dosti smo prihranili pri poštnini, ko smo začeli tiskati Koledar na lažji papir . . . Poleg tega nam prejšnja leta ni bilo mogoče uvrstiti toliko slik, kajti klišeji so dragi, če moramo računati s primeroma majhno naklado. Slike je torej nadomestilo čtivo. Ako vzamemo okroglo število 1000 izvodov, je

samo za prvi izvod 70 odstotkov stroškov, dočim se drugih 30 odstotkov razdeli na ostalih 999 izvodov . . . Težko nam je bilo že vsaj približno ugotoviti, koliko izvodov bomo prodali, ker so bile razmere silno nestalne in je vedno na slabše kot pa na bolje kazalo. Vsak neprodan iztisk je pomenil izgubo za nas. Zavoljo tega smo pa dali letos

Koledar v predprodajo. Na podlagi vnaprej dobljenih naročil bomo približno dognali, koliko ga nam je treba tiskati . . . Poslužite se naročilnega lista in si zamčite izvod Koledarja za leto 1938. Jamčimo Vam, da boste pri čitanju te knjige deležni dovolj zabave in razvedrila.

IZBRANI
INFORMA-
TIVNI
CLANKI
IZ VSEH
DELOV
SVETA

...160 strani zanimivosti...

POVESTI ZGODOVINA ZEMLJEPISJE NARAVOSLOVJE
GOSPODINJSTVO HUMOR RAZNOTEROSTI

KRATKA VSEBINA LETOŠNJEGA KOLEDARJA

Iznajdbe jugoslovanskega učenjaka Nikole Tesle . . . Povesti nekaterih najboljših svetovnih pisateljev — Maupassanta, Selme Lagerloef, Garšina itd. . . Pomen ruskega poleta preko Severnega tečaja . . . Nobena ljudska armada ni tako kruta, kakor armada mravelj . . . Rojaki z Vrhnike in Borovnice bodo z užitkom čitali opis največje zanimivosti njihovih krajev . . . Masaryk, največji evropski državnik . . . Čarovnije z igralnimi kartami . . . Temeljni vzroki kitajsko-japonskega spora . . . Različni tipi moških . . . Šolventnost slovenskih podpornih organizacij . . . Nekaj, kar bi moral vedeti vsak ameriški delavec . . . Najvažnejše točke postave za javno zaščito . . . Zanimiva povest Franka Troha . . . Pesmi Ivana Bukovinskega . . . Par najboljših, kar jih je kdaj Peter Zgaga napisal . . . in še mnogo zanimivosti

Stane Vas samo 50 centov.

Poštino plačamo mi.

(V Združ. državah lahko pošljete znamke)

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Bogato Ilustriran

Blagovolite uporabiti ta listek:

Knjigarna "Glas Naroda"
216 W. 18th St., New York

Pošljite mi — izvodov Slovensko-Amerikanskega Koledarja za leto 1938. Prilagam Money Order za —

(V Združ. državah lahko pošljete namesto M. O. znamke)

Ime

Naslov

**Izide
novembra
meseca**

**ZEMLJEVID
ZDRUŽENIH DRŽAV**

Kdor naroči Koledar sedaj, bo dobil ta zanimiv zemljevid brezplačno.

Na drugi strani zemljevida so imena vseh ameriških mest in koliko prebivalcev imajo. Nadalje:

Koliko prebivalcev je imela vsaka ameriška država pri predzadnjem in pri zadnjem ljudskem štetju;

Glavno mesto vsake države in število prebivalstva;

Zračna razdalja med večjimi mesti;

Zgodovinski podatki posameznih držav;

Razdalja med ameriškimi mesti in mesti v Južni Ameriki, itd.

VELIKOST 17 x 24 PALCEV

Zemljevidu je dodanih pet zgodovinskih zemljevidov Amerike

Kratka Dnevna Zgodba

A. P. ČECHOV:

ZAGONETNA NARAVA

Na divanu, prevlečenem z rdečim žametom, je napol ležala lepa damica. V krčevito stisnjeni roki je držala dragoceno, čipkasto pahljačo, nanosnik ji je sem ter tja zdrknil z lepega noska, zaponka na prsih pa se je ko ladja sredi valov zdaj dvigala zdaj spet padala. Bila je razburjena... Nasproti nje je sedel na divanu gubernatorski uradnik, mlad pisatelj — začetnik, ki je v gubernijskih časnikih objavljaval kratke povesti ali, kakor jih je sam imenoval, "novele" — iz velikega komestnega življenja. Gledal jo je v lice, natančno jo je gledal, kakor pravi psiholog. Opazoval jo je in proučeval to eksecentrično, zagonetno naravo, jo razumel, dosegel... — Razumem vas, — je dejal uradnik in ji poljubljil roko nad zapestnico. — Vaša občutljiva, globoko čustvena duša išče izhoda iz labirinta... Da, borba je strašna, gigantska, toda — ne obupajte! Vi hoste zmagali! Da!

— Opišite me, Voldemar! — je dejala dama in se žalostno smehljala. — Moje življenje je tako polno, tako raznoliko, tako pestro... In kar je glavno — nesrečna sem. Mučenica sem o kakršnih je pisal Dostojevski. Pokažite svetu mojo dušo, Voldemar; pokažite to bedno dušo! Vi ste psiholog. Niti eno uro še nisva vkup v kupeju pa ste me že doumeli, vso ste me domeli.

— Govorite, prosim vas, govorite!

— Poslušajte. Rodila sem se v siromašni družini. Moj oče je bil dobričina, pameten — toda — duh časa in okolica — vous comprenez, nič ne obsojam svojega bednega očeta. Pil je, kvartal... jemal podkupnine. Mati pa... Toda, kaj bi govorila. Pomanjkanje, borba za kosček kruha. Zavest da sem majhna, tako zelo majhna. Ah, nikar me ne silite, da bi obujala spomine! Sama sem si morala utirati pot... Zopetna institutska vzgoja, čitanje neumnih romanov, mladostne zmore, prva, plaha ljubezen. In borba z okolico! Strašno! In dvomi! In muke porajajoče se neupornosti nasproti sa-

mi sebi? — Ah! Vi ste pisatelj in poznate nas ženske. Vi razumete... V svojo nesrečo sem tako širokogrudne narave. Čakala sem na srečo, na kakršno srečo! Hotela sem posteti človek. Biti človek, v tem sem videla, največjo srečo!

— Čudovito! — je mrmral pisatelj in jo poljubljil roko nad zapestnico. Ne poljubljam vas, prelestnica, ampak človeško trpljenje poljubljam. Ali se spominjate Raskolnikova? On je tako poljubljil.

— O, Voldemar! Hotela sem biti slavna, šum, blesk, kakor vsaka — kaj bi skrivala — izredna narava. Hrepčela sem po nečem nenavadnem, nežen-skem. In evo! Na pot mi je stopil bogat starec, general. — Razumeti me morate, Voldemar! To je bila žrtve, odpo-ved, razumeti me morate! Ni sem mogla drugače. — Svoje sem pomagala iz bede, potovati sem pričela, deliti dobrote.

— Kako sem trpela, kako strašno zoprni so mi bili objemi tega generala, čeprav, da povem pravič, čeprav se je bil časih hrabro bojeval. Bile so minute — strašne minute! Tolažil me je misel, da bo starec danes ali jutri umrl, da bom potem prišla živeti, kakor bom hotel, da se bom lahko vsa oddala ljubljenu človeku, da bom srečna. In ta ljubljeni človek živi. — Voldemar! Beg mi je priča, da živi.

Damica je pričela močnejše mahati s pahljačo. Njeno lice je dobilo jokav izraz.

— In evo, starec je umrl. — Marsikaj mi je ostavil, svobodna sem kakor ptica. Zdaj lahko srečno živim. Ni res, Voldemar! Sreča mi trka na okno, treba jo je le spustiti noter, toda — ne! Voldemar, poslušajte, rotim vas! Zdaj se lahko udam ljubljenu človeku, postanem njegova družica, postojim, nositeljica njegovih idealov, lahko sem srečna, lahko se oddahnem. Toda, kako je na tem svetu vse zoprno, pri- skutno in bedasto! Kako je vse podlo! Nesrečna sem, nesrečna. Na poti mi spet stoji ovira. Spet čutim, da je moja sreča daleč. Ah, če bi vi vedeli, kako trpim!

— Toda kaj vam je spet stopilo na pot? Prosim vas, povejte, kaj?

— Drugi bogati starec.

Razpeta pahljača je pokrila lepo lice. Pisatelj je s pestjo podpiral svojo glavo, polno misli, vzdihoval in se nalik strokovnjaku — psihologu zamislil. Lokomotiva je piskala in hropela, zahajajoče solnce pa je rdečilo zaveso na oknih.

Iz Slovenije.

STARODAVNI GRAD BANOVINSKA HIRALNICA

Pred leti je bil na dražbi prodan eden izmed najlepših kosov slovenske zemlje v okolici Gor. Radgona. Veleposestvo grofa Korinskega je privabilo obilo kupcev, zlasti Avstrijcev, ki bi bili radi prišli v posest slovenske zemlje. Odločnosti banske uprave je pripisovati, da je ta kos zemlje prišel v narodno last in je sedaj lastnik ar. banska uprava.

Veleposestvo leži v bližini Gor. Radgona, v sredini griču pa je grad, katerega sedaj prenavljajo v banovinsko hiralnico. Grad sam je bil v izredno slabem stanju in bi kot tak v nekaj letih postal razvalina. Nova streha, krasno dvo-riščno prečelje pričajo, da novi gospodar pridno obnavlja.

V gradu že sveti elektrika. Novi vodovod izvrstno deluje. Trenutno obnavljajo okna in vrata. Vsa dela bodo končana v treh letih. Iz dela, ki je že napredno in iz dela, ki je še v načrtu, je razvidno, kakšna im-pozantna zgradba bo to. V ne-kaj letih bo tu prostora za več sto hišalec, katerim bo grad poleg komforta nudil še krasen razgled na Slovenske gorice, na Prekmurje in Apaško kotlino, okolica pa lepe sprehode po grajskih sadovnjakih.

POVODNI OB MURI

Zaradi zadnjega deževja je Mura močno narasla in poplavlila velike dele zemlje. Kmet in vinčar sta v skrbeh, kako bosta popravila poljske pridelke. Krompir letos izredno gni-je in tudi pridelek zaostaja za lanskim. V vinogradih pa je za-čelo groziti zaradi obilnih pada-vin pekoti in tudi sladkorna tehtnica pokaže, da bo treba le-tos pridati precej sladkorja, če tes pridati precej sladkorja, če ves, ki ga ima do danes.

V AVTOMOBILU POZAB-LJENO DETE.

Na glavno milansko postajo se je pripeljala s poštincem na deželi neka družina z obilno prtljago. Šofer nekega taksija je pomagal naložiti prtljago na svoj avto, nato je vse skupaj odpeljal domov. Bilo je že precej pozno, ko se je vrnil v svojo garažo. Ko je tu še enkrat pogledal v notranjost voza, je zagledal v svoje ne-malo presenečenje otročka, ki je mirno spal v nekem kotu na blazini. Njegovi potniki so bili otroka tam pozabili. Seveda je mož otroka takoj odpeljal k materi.

SLAB PONOČI

toda
ZJUTRAJ
VEDER

k o
ALKALIZIRATE
Z MLEKOM

Hladno, sveže mleko ima kon-čeni alkalizirani mleček. Časa zvečer... druga časa zjutraj... vam pomaga prenehati iz-sistena kislinske strupe, pos-ledice utrujenosti, Bureau of Milk Publicity, Albany.

THE STATE OF NEW YORK

ROJ ČEBEL V CERKVI.

Iz Denhama na Angleškem poročajo, da je velik roj čebel napadel tankajšnje farno cer-kev, kjer so imeli baš žalno mašo. Ker ljudem ni uspelo, da bi čebele pregnali iz cerkve, se je morala maša nadaljevati na prostem. Se potem je traja-lo precej časa, preden so sitne živalice pripravili do tega, da so zapustile cerkev.

Državni Tajnik

Cordell Hull, ki je v imenu a-meriške vlade odobril stališ-šee, katero je nedavno zavze-la Liga narodov napram Ja-ponski zaradi napada na Ki-tajsko.

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

Tudi Armandu je bilo tesno pri sre-ju kakor njegovi ženi, odleglo mu je pa, ko je zagledal sredi gledalcev njen nasmejani obraz. Gotovo ni ničesar slutila. Njegov nenadni odhod z do-ma je ostal neopažen in ne bo mu treba odgo-varjati na mučna vprašanja. Začutil je v sebi toliko radosti, da se mu je dotlej mračno obra-zja-nil. Njegov nežni pogled se je ustavil na komtesini in igral je samo za njo. Njegova vloga je bila posvečena nji. Tako je skušal najti v tej množici ljudi tajno zvezo med njo in seboj.

Bil je izredno prikupljiv. Človek bi mislil, da izumlja vedno nove načine posebnega osebnega čara v svojem vedenju, kar mu je slo tako gladko, da je bil znakovalec kakor še nikoli po-prej. Hotel je ngajati in to se mu je v polni-meri posrečilo. Med burnim ploskanjem je za-stor padel. Visoka gospoda, tako skopa v odo-bravnanju, se kar ni mogla umiriti, tako jo je bil razgrel in raznel Armand s svojo igro.

Igralce so še dolgo klicali pred zastor, potem so pa hoteli od vseh strani čestitati komtesini.

Počasi je navdušena družba zapuščala dvo-rano in pritisnila je na buffet v jedilnici. Igral-ci so se bili že preoblekli in pomešali so se med gledalce, obsuti od vseh strani s pokloni in hvalo. Toda vsi so kazali le na avtorja. Ar-mand je bil že zopet isti kakor vedno. Hodil je od skupine do skupine, za vsakega je imel pri-jazno besedo, tu se je dobrodušno nesmešnil, tam prijazno poklonil. Baron de Cravant, ki je bil končno rešen dolžnosti stražiti k igral-cem vodeče vhode, je jel opazovati grofa in komteso.

Videč oba tako pomirjena in vesela, se je vpraševal, ali niso bile samo težke sanje to, kar se je bilo zgodilo. Mar so mučni prizori, drama pred komedijo na odru, sploh ni bila odigrala v Armandovem kabinetu? Kaj res ni videl solza komtese de Fontenay, ko je opazila odsotnost svojega moža? Še vedno so mu zve-zele v ušesih se-trižne besede pred njenim od-hodom iz sobe: Niti besede o tem, on ne sme slutiti, da sem bila tu, da sem čitala to brzo-javko... Nji namreč je bila znana vsebina one usodne brzojavke, njemu, Cravantu pa ne. Ali gre tu za denarno ali za srčno-zadevo, da je grof tako nemudoma odšel z doma, baš ko je

bila njegova navzočnost doma nujno potrebna? Cravant se je nasmešnil. Denar! Pri ogrom-nem Armandovem premoženju. To je bilo mo-goče. Denar ni mogel igrati nobene vloge. To-rej ženska? Ljubavna pustolovščina! Baron je odkimal z glavo. Mar grof ni ljubil svoje žene? Njuno intimno razmerje je bilo predmet splošnega občudovanja. V tej družabnih škandalov tako vajeni družbi nikoli ni padla nobena dvoumna beseda o Armandu in komtesini. Od ust do ust je šel samo glas, da je njun zakon vzoren. V dru-žbi mu ni bilo para. Torej ne gre niti za denar, niti za ljubavno pustolovščino. In vendar je moralo biti nekaj resnega. Tako izobrazena in energična žena kakor je komtesa de Fontenay bi ne bila zaradi malenkosti tako razburjena. V tej stvari je moralo biti nekaj tajnega in resnega, kar je spravilo v nevarnost komtesino srečo. Armand je pa ostal v krožku mladih žen in kramljal z njimi tako neprisljano, da bi člo-vek zaman iskal na njegovem obrazu sledove težkih notranjih doživetij.

In res mu ni bilo znano odkritje njegove žene; Armand ni vedel, da ji je znan vzrok nje-govega nenadnega odhoda. Barona Cravanta je zbolelo srce ob misli, kaj vse grozi njegovemu bratranec. Igra aned grofom in njegovo ženo je bila vendar povsem neenako razdeljena. Mož je bil razorožen, nesposoben za obrambo opo-zorjena žena pa pripravljena izrabiti vsak nje-gov napačni korak. Cravant se je vpraševal, ali bi ne kazalo opozoriti grofa. Ne zato, da bi mu povedal, kaj se je zgodilo, temveč samo po-svariti bi ga kazalo, naj bo previdnejši. Tako bi se mu posrečilo izravnati razliko in napra-viti boj manj nevaren. Poiskal je grofa in že je dvignil roko, da bi se dotaknil njegove rame in ga povabil v stransko sobico, kjer bi lahko govorila med štirimi očmi. Ni pa mogel tega storiti, kajti nekdo ga je prijel za roko in ko se je ves začuden obrnil, je zagledal pred seboj nasmejanega markiza Villenoyse.

— Zadržati vas moram, — je dejal stari di-plomat in mu stisnil roko. — Tako mi je naro-čila lepa dama, ki želi govoriti z vami.

(Dolga priredba...)

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati znamenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

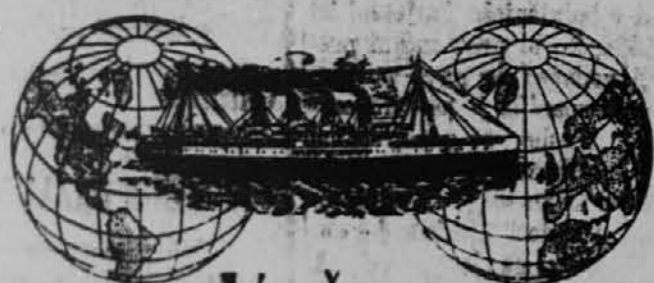
IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebine: Smrt Mohamed Emine; Karavana smrti; Na begu v Goropu; Družba En Nac; Cena1.50	IZDAJALEC: Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedelci Cena3.50
KRIŽEM PO JUTROVKI 4 knjige, 699 strani, s slikami Vsebine: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Samarit; Med Jerid; Cena1.50	V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebine: Kovč Šimen; Zoroka z zaprekami; V gošč-ajaku; Mohamedanski svetnik Cena1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 694 strani, s slikami Vsebine: Amadija; Beg iz ječe; Kroua sveta; Med dvema ognjena Cena1.50	WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebine: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nko-š. lepa Indijanka; Prokletstvo slata; Za detektiva; Med Komanci in Apači; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Far; Pri Komanci; Winetova smrt; Winetova oporoka Cena3.50
PO DEŽELI ŠIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 677 strani Vsebine: Brata Aladžija; Koca v soteski; Miridit; On Vardarjo Cena1.50	2 U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebine: Roj s medvedom; Jama draguljev; Kon-čno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena1.50
SATAN IN ISMARJOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani Vsebine: Iseljenci; Yuma šetar; Na stedu; Nevar-nosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Cena1.50	

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v tujino ali dobili koga od tam, je potreben, da je poučen v vseh stvareh. Videti naše dolgo-letne službojamo vam zanesljivo dati najboljša poizvedila in tudi vse potrebne priporočila, da je potovanje, ugodno in hitro. Vse to se za-čene obrediti na nas za vas posrednika.

Mi predpisujemo vse, bodisi priporočila za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljanj naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker pravo-časno se doli iz Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam. Na boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

NE MOREM TI RAZODETI ...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA (C) ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

61

Velikodušno in brez vsake obveznosti boš zanj določila stalne dohodke, s katerimi bo lahko izhajal, ne da bi mu bilo ravno treba živeti v razkošju. Hans naj skrbi sam za sebe. Za Leno, ako že hočeš deliti svojo dobroto, moreš za slučaj, da se omoži, določiti primerno bazo. Zaradi mene ji moreš še toliko pomagati, da si primerno uredi svoje stanovanje. Samo proč morajo ti ljudje iz tvoje bližine, drugače nimam nikakega miru in se bom vedno tresel za tebe."

Garda gleda pred se. Tedaj pa jo Rena prime za roko. "Werner ima prav, Garda. Je v resnici zelo majhna kazen za tvojega strica. Svoje mehko srce moraš pač trdo vzeti v roke. Ne gre samo za tvojo varnost, temveč tudi za Wernerjev nar. Vsi bi imeli negotov občutek, ako bi bil tvoj stric v tvoji bližini; četudi mislim, da je navzlic svojem zločinskemu nagnenju prestrašopeten, da bi ti še kaj hudega prizadel, ker mora spoznati, da smo njegov zločin odkrili. Torej odloči se, da daš Wernerju popolnoma svobodno roko, da s tvojim stricem obračuna. Napravil bo vse prav in ti si zaradi tega ne delaj nikakih skrbi."

Garda ji prikimava. "Ti imaš, kot vedno, tudi sedaj prav, Rena — vsi imate prav; jaz pa tudi izprevidim, da brez kazni ne gre. Samo prihranite moji teti in Leni, da ne boste izvedeli, kaj je stric naredil."

Skoro očitajoče jo Werner pogleda. "Da te bodo imeli za brezsrdno in kaj še vse drugega? Kje pa ostane kazen za tvojega strica? Ne, Garda, tukaj je tvoja srčna mehkoča na napačnem mestu. Naj njegove ženske samo izvedo, da se je na kak način pregrešil nad teboj. Jaz se bom zadovoljil z namigavanji, ki pa bodo dovolj jasna, da boste teta in Lena izvedeli, da se imata zahvaliti samo njegovi krivdi, ako morajo skupno z njim v izgnanstvo."

"Werner ima prav, Garda. Tukaj moraš zobe stisniti, da zamoriš nepotrebno mehkočo," pravi sedaj tudi Klaus in stisne Gardi roko.

Tako je Garda premagana in pusti Wernerju prosto roko, Werner se odloči, da takoj odide na Goseg, Klaus pa se mu pomudi, da ga spremi, kajti svojega brata ni hotel pustiti samega z baronom Ranekom.

Tako se brata poslovita od svojih nevest. "Ko bova šla nazaj, se bova zopet oglasila na Raneku in upam, da bova mogla povedati, da je vse urejeno."

Tako pravi Werner v slovo. "Ko ste Garda in Rena zopet sami, Garda globoko vzdihne. "Kako grozno, Rena, da mora biti moja težko priborjena sreča vedar motena s kaznijo."

Rena položi roko na njeno ramo. "Misli samo na to, kar so ti napravili, Garda, potem moraš izprevideti, da popuščanje in milost ni na mestu. Toda navzlic temu te razumem; nas, ženske, vedno še potegnejo za seboj mehki občutki, da se vstrašimo stroge kazni; pa naj bo ta kazen še tako lahka, baron Karol Ranek jo bo težko prenesel. Drugeče pa zanj to ne bi bila nikaka kazen. Ali je imel usmiljenje s tvojo mladostjo, s tvojim srčnim mirom? Ali te ni blaženo obdobil na najstrašnejše muke, na večni strah in skrb? Zaradi vsega tega moraš v tem slučaju biti uda."

Tako govori Rena dalje pomirjevalno k Gardi in ji pojasni, da ne bi imela prav, ako bi njeno težko pridobljeno srečo kalilo napačno usmiljenje. Slednjič se ji posreči jo pomiriti. Toda v mislih ste obe pri kazenski ekspediciji obeh bratov proti njenemu stricu.

Lena gre ravno čez dvorišče, ko se Sassenova brata pripeljeta na Goseg. Veselo oba pozdravi ter meče na Klausu trepetajoče poglede. Toda na njegovem obrazu se odbijajo brez vsakega učinka.

"Ali je vaš gospod oče doma, milostljiva gospica?" jo vpraša Werner.

Lena nenkrat opazi, da imata brata zelo resne obraze. "O, prideta po trgovskih poslih, kajti tako resna izgledata," pravi Lena.

"Seveda, nekaj prav resnega imava govoriti z vašim gospodom četom," odgovori Klaus.

Lena jezno strese ramo.

"Papa je v svoji pisarni. Saj vesta, kje je?"

In s temi besedami se užaljena poslovita.

Brata gresta naravnost v pisarno in ker ni bilo nikogar v bližini, Werner glasno potoka.

Baron Karol Ranek se oglasi in je zelo presenečen ko vstopita Sassenova brata.

Takoj vstane in jima pride z razprostrtimi rokami naproti, toda brata njegovo prijaznost prezre za nepremičnim obrazom.

Baron ju presenečen pogleda.

"Kaj mi prinaša čast vajinega obiska, gospoda?" pravi nekoliko začuden ter pokaže na dva stola. Toda brata obstojita in Werner pravi hladno:

"Usojam si va mporočiti, da sem se z vašo gospico nečakinjo baroneso Gardo Ranekovo zaročil."

Baron Karol Ranek se zgane, kot bi ga kdo vdaril in z izbuljenimi očmi gleda Wernerja. Toda naglo zopet zbere svoje misli.

"Oprostite — saj to ni mogoče! Moja nečakinja pač za božjo voljo ne bo privolila v to zaročilo?"

"Zakaj dvomite o tem? Ali mislite, da sem jo k temu prisilil?"

Baronu Raneku je naglo zelo mučno pri sre. Toda vidi, da se ne sme pustiti premagati ter mora obdržati svojo samozavest in se mora držati tega, kar je Gardo nadlagal. Sili se, da bi napravil usmiljen obraz.

"Nasrečni otrok! Ali vam je zmolčala, da — no — moj Bog, da na to niti ne sme misliti, da bi postala žena in mati?"

Werner se visoko vzravna.

"Svarim vas, da meni ne poveste te neumne pravljice, s katero ste mojo nevesto na podel, zločinski način strašili. Nad njo ste napravili zločin, baron Ranek, to dobro veste, jaz pa nisem boječe dekle, o kateri mislite, da jo imate v oblasti, katero ste z napačnimi podatki mogli pognati v smrt, ali pa, kar je še huje, v blaznost."

(Dolga ...)

POVELJNIK IZROČA ZASTAVO

General Miaja, poveljnik španskih republikancev (drugi z desne strani), izroča novo zastavo 39. brigadi v Madridu.

Najstarejše kitajsko mesto

Za modernega Kitajca je to glavno središče kitajskega odpora. Na stotine ton letalskih bomb je odvrkla na mesto, ki stoji več nego 700.000 prebivalcev, med njimi precej moštancev.

V 14. stoletju je bil Nanking najbolj obljudeno mesto, ne samo Kitajske, temveč vsega sveta. S tem, da so prestolnico preložili v Peking, se je začelo propadanje in taipinska vlada je večji del Nankinga razdejala. Šele 1. 1928, ko je Čang-kajšek proglasil to mesto za glavno mesto svoje republike, se je začela rast in Nanking je tudi na zunaj začel kazati čednosti. S tem, da so prestolnico preložili v Peking, se je začelo propadanje in taipinska vlada je večji del Nankinga razdejala. Šele 1. 1928, ko je Čang-kajšek proglasil to mesto za glavno mesto svoje republike, se je začela rast in Nanking je tudi na zunaj začel kazati čednosti.

V tem središču narodnega odpora deluje tudi kitajska oboroževalna industrija, ki ima svoje delavnice v starem arzenalu. Ko je Čang-kajšek pred desetimi leti Nanking proglasil za prestolnico Kitajske, je še 400 delavcev v šestih tovarnah s pomočjo zelo starih nemških strojev izdelovalo po 4 strojičice na mesec, 120 pištol in 120.000 nabojev. Po popolni reorganizaciji teh delavnic se je proizvodnja seveda zelo pomnožila, toda o njej ni mogoče dobiti nobenih podatkov. V predmestju Šankvannu ob Jangkegu so utrdbe in v morarščkem pristanšču je zasidran del kitajskega vojnega brodogradništva.

Samo ob sebi je umevno, da poskuša Japonska sedaj uničiti vodila Šankvannu. Avtomobili

in sinji avtobusi, ki skrbijo tudi za prometno zvezo z deželo, drevijo preko ravne, asfaltne ceste in na vsakih 250 korakov zagledaš prometnega stražnika, ki se drži tako važno, kakor da usmerja promet na Broadwayu.

Cene zemljišč so se v moderni četrti več nego podesetorile, a v tej četrti se dvigajo vladna poslopja, poleg pomorskih palač bank, inostranih podjetij in bogatih zasebnikov. S hoteno simboliko je mnogo zgradb izdelanih v slogu, ki združuje na harmoničen način arhitektoniko moderne evropske koriste gradnje in izročene gradbene kulture stare Kitajske, ki se kaže posebno v vbočenih strehah. Še mnogo je nedodelanega, še mnogo je praznin celo ob glavni cesti, toda vsepovsod sli novo življenje na dan.

Do leta 1933 so kuliji na ročnih vozičkih pripeljevali vodo iz Jangkekianga v mesto. Danes ima Nanking svoj vodovod in vsebino njegovih rezervarjev pregleduje mestni zdravstveni urad vsak dan v kemiknem in bakteriološkem pogledu.

Toda medtem, ko se tiskajo te vrstice, je šel spet del teh modernih pridobitev po zaslugi pohlepnega soseda v nič, spremenil se je v pogorišča in razvaline.

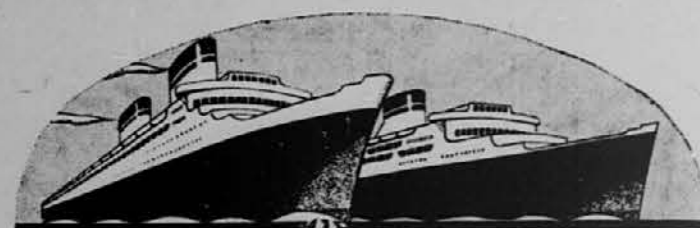
STAR GENERAL KI NI NIKOLI VIDEL BITKE.

V nekem londonskem hotelu je te dni umrl 73-letni britski brigadni general De Witt Clinton Falls. Upal je, da bo prišel še na Kitajsko, da bi videl vsaj eno vojno. Vsem svojem delgem vojaškem življenju ni imel te prilike. Leta 1899, ko je divjela špansko-ameriška vojna, je dospel v Porto Rico, a garnizija ga je pozdravila z ameriško narodno himno. Leta 1904 je bil pri Turkih; takrat je grozila vojna z Bolgarijo, a ni izbruhnila. Od ond so ga kot vojaškega atašea poslali k

KRETANJE
PARNIKOV
SHIPPING NEWS

15. oktobra:
Europa v Bremen
16. oktobra:
Rex v Genoa
20. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg
23. oktobra:
Vulcania v Trst
Champlain v Havre
26. oktobra:
Bremen v Bremen
27. oktobra:
Aquitania v Cherbourg
28. oktobra:
Ile de France v Havre
30. oktobra:
Conte di Savoia v Genoa
2. novembra:
Europa v Bremen
3. novembra:
Queen Mary v Cherbourg
6. novembra:
Lafayette v Havre
Roma v Genoa
10. novembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
Saturnia v Trst

12. novembra:
Bremen v Bremen
13. novembra:
Rex v Genoa
17. novembra:
Queen Mary v Cherbourg
20. novembra:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
24. novembra:
Normandie v Havre
Brenegaria v Cherbourg
25. novembra:
Europa v Bremen
27. novembra:
Vulcania v Trst
1. decembra:
Queen Mary v Cherbourg
4. decembra:
Lafayette v Havre
Rex v Genoa
8. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
11. decembra:
Roma v Genoa
15. decembra:
Queen Mary v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa
22. decembra:
Aquitania v Cherbourg
23. decembra:
Aquitania v Cherbourg
23. decembra:
Saturnia v Trst
26. decembra:
Normandie v Havre

JUGOSLAVIJA

NAJHITREJŠA DIREKTNA SLUŽBA

Odpravite se v svojo domovino po SOLČNI JUŽNI PROGI, ki je idealna pot. Njenega milega podnebnja in leketajajoč se voda se najlaže veselite na ladjah Italian Line; ladjah, neprekosljivih v udobnosti in ugodnosti modernega oceanskega potovanja in posebno zgrajenih, da vam dajo vse izborne in užitke polne prednosti JUŽNE PROGE

VULCANIA SATURNIA

Naravnost v Jugoslavijo — 23. okt.; 10. nov.; 27. nov.; 23. dec.

R E X C. DI SAVOIA R O M A

Preko Genova — 16. okt.; 30. okt.; 6. nov.; 13. nov.; 20. nov.

Za podrobnosti in prostore vprašajte pooblaščenega agenta ali v našem uradu: 624 FIFTH AVE., NEW YORK CITY

ruski armadi, ki se je borila zoper Japonec, a nikoli mu ni bilo dano videti kako bitko. V prvi balkanski vojni, leta 1911 je spremljal Črnogorec, pa ni nikoli prišel zadosti blizu fronte. Leta 1914 so ga odposlali v Bruselj, a ko so prišli Nemci v deželo, so vse "nevtralne" opazovalce pozvali v zaledje.

Leta 1916 je kazalo, da se bosta spopadli Mehika in USA. General je šest mesecev čepel v tropskem soncu na meji, toda — ničesar se ni pripetilo. — Ko so leta 1917 napovedale Združene ameriške države vojno Nemčiji, je zaradi pljučnice ležal v bolnišnici. In jeseni leta 1918, ko bi prav moral prevzeti vodstvo na novo postavljen formacije, je nastalo premirje. Poslej se generalu tudi ni nudila nobena prilika, da bi videl kako bitko in zdaj, ko je hotel videti kitajsko-japonsko bojišče, ga je "poveljnik

vsch bojnih trum" odpoklical v večnost.

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI
JUGOSLAVIJE

Na močnem papirju s platnenimi pregibi7.50

POKRAJNI ROČNI
ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija 30

Dravska Banovina 30

CANADA 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40

MALI 15

NOVA EVROPA

..... 50

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini. Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

Je najboljša in najpopularnejša slovenska podporni organizacija v Ameriki. Računa nizke asessmente in plačuje liberalne nadpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejenih društev in šteje nad 20.000 članov v obeh oddelkih

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premožanje Nad Dva Miliona Dolarjev

Pišite za pojasnila na

GLAVNI URAD J. S. K. J. :: :: ELY, MINNESOTA

Bohinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

216 WEST 18th STREET, NEW YORK